

El Diacrític | | Actualitzat el 19/06/2017 a les 09:00

?A la Terra hi ha Estats

Isaac Arriaza respon des de postul·lats llibertaris l'article de Jordi Martí Font on avalava el referèndum d'autodeterminació i la creació d'un Estat català independent malgrat considerar-se també llibertari | «És legítim defensar l'estat protector i assistencialista des d'una posició nítidament socialdemòcrata, no tothom hem de tenir el mateix model de societat, però grinyola com un engranatge oxidat si a la vegada s'aixeca la bandera de l'anticapitalisme i l'antipatriarcat»

Pancarta a la manifestació de l'Esquerra Independentista de la Diada de 2012 a Barcelona | Josep Comajoan

I ocells. Mars i oceans. Muntanyes. Invertebrats i plantígrads. Hi ha pobresa, violència i explotació infantil. Hi ha capitalisme i gentrificació urbana. Hi ha presons, exèrcits i policia. Al nostre món, el patriarcat, com a sistema social de dominació dels homes sobre les dones, és hegemònic. Però, tot i així, fins que no arribi el moment de la -desitjada- revolució definitiva, i seguint el raonament del company Jordi Martí, els haurem d'acceptar. No ens queda alternativa. Gran reflexió.

No ens cridem a engany. Estem davant de l'enèsim intent per a desactivar les lluites llibertàries i antiautoritàries, les poques que queden. El leninisme simpàtic cupaire no s'atipa havent reformulat l'esquerra radical (l'anticapitalisme) adoptant un ideari i un programa més propis de la socialdemocràcia nòrdica dels 60. Necessita neutralitzar -o sigui apropiar-se de- qualsevol relat emancipatori que qüestioni de dalt a baix l'existència de l'Estat. O el que és el mateix dit d'una altra manera: la CUP - fonamentalment- s'esforça per hegemonitzar la idea que només a través de la creació d'un Estat poden propiciar-se escenaris d'autodeterminació real. I ens ho diu l'expressió político-parlamentària d'un moviment que es reivindica municipalista. Us sona el terme confederalisme comunalista? Heu llegit Bookchin?

Avui com mai és necessària l'autocrítica. Totes aquelles que ens hem sentit -des de fa dècades- properes a les idees llibertàries hem deixat fer durant massa temps. Massa temps en silenci. Hem renunciat a tenir discurs propi en un debat que ens interpel·lava i ens afectava. Com tots els debats, de fet. Hi ha qui se n'ha aprofitat i ara ens trobem amb una situació molt difícil de revertir. Avui t'expedeixen el carnet d'autodeterminista si abranges -incondicionalment i acrítica- la causa de l'Estat. Si no, simplement, ets unionista. Un enemic del 'dret a decidir' i de la democràcia. Estàs al costat dels altres. D'aquells que no volem a les nostres vides perquè, simplement, no són com nosaltres. I sorprèn que algú que es fa dir llibertari s'avingui a acceptar un xantatge -un segrest intel·lectual, millor dit- d'aquesta magnitud. Es podria entendre si el que realment vols és que et continuïn publicant articles. A qui escriu no li resulta gens fàcil.

L'eslògan és un parany com un castell. Mai no arribarà el moment zero en què l'explotació capitalista s'acabi d'un cop. Revolució mundial llibertària? Em costa de creure que l'autor pretengui que algú el prengui seriosament. Un triple oxímoron que mostra fins a quin punt hem contribuït -per omissió- a la degradació d'un llegat teòric i pràctic emancipatori que sobrevisqué a la dictadura i s'hi tornà, absolutament renovat amb els vents del 68, en forma d'autonomia obrera. Flac favor a la memòria dels qui lluitaren per superar el capitalisme en l'ocàs del règim franquista. Per què, company Jordi, Puig Antich no va ser, ni de bon tros, un activista o un demòcrata. A la pràctica, estem davant d'un brindis al sol que ens convida -descaradament- a signar un xec en blanc. I algunes no ho farem en cap cas. Ni tan sol us ho penseu.

Em provoca vergonya aliena haver de recordar -com Marx anuncià ara fa més de 150 anys- que l'Estat i el capital són dues cares d'una mateixa moneda (veieu *La Ideologia Alemanya*). Després, en plena guerra freda i amb l'URSS com a evidència de capitalisme burocràtic, tampoc faltaren qui -seguint el fil del marxisme no dogmàtic- posaren en evidència la naturalesa estranya de l'Estat i l'íntim lligam d'aquest amb el capitalisme: Lukács (tot i que l'obligaren a rectificar), Marcuse, Adorno o Debord, entre molts altres. La reificació mercantil, l'objectivació -l'anul·lació- de totes les potencialitats humanes en un producte que ja no ens pertany, és l'objectiu de l'acció i el pensament anticapitalistes. També dels llibertaris. I, aquesta, és una lluita quotidiana. Una feina diària que ens interpel·la a totes des que surt el sol fins que es pon. El relat del canvi de pantalla no és res més que una trampa més pròpia d'un esforç propagandístic infantil que d'una pràctica emancipatòria ambiciosa. Sembla que no us atreviu a reconèixer el que sou realment. Que no us agrada gens el que veieu quan us planteu davant del mirall: socialdemocràcia (vinguda a menys). Totalment aigualida. Política social de saldo pactada amb qui ha posat les bases perquè l'estat (nou) del benestar quedi reduït a mínims. Parlo d'honestedat. La causa de l'emancipació us ve gran, és positiu esdevenir conscient de les pròpies limitacions. Les llibertàries hem votat molt sovint a les eleccions, encara que moltes no ho vulguem reconèixer públicament. I sempre hem tingut clar qui havíem de donar suport amb el nas tapat quan tocava. Passà el 2004 i també el 2012, a les eleccions al congrés dels diputats i al parlament respectivament, tot i que per raons diferents, sense cap mena de dubte.

És legítim defensar l'estat protector i assistencialista des d'una posició nítidament socialdemòcrata, no tothom hem de tenir el mateix model de societat, però grinyola com un engranatge oxidat si a la vegada s'aixeca la bandera de l'anticapitalisme i l'antipatriarcat. Atreviu-vos a posar les vostres -veritables- cartes sobre la taula. No us tancaràn, de sobte, les portes dels centres socials i autogestionats. Podrem continuar compartint mobilitzacions, ha passat sempre. Com a mínim, quan n'hi havia. Les llibertàries també anem al metge i comprem medicaments. No li diem a les farmacèutiques que ens els cobrin íntegres perquè estem contra l'administració burocràtica de les nostres vides. No fotem. Ara bé, defensar la creació d'un Estat -d'una abstracció jurídica la materialització de la qual nega, per definició i a la pràctica, qualsevol esforç emancipatori i d'autodeterminació- des d'un posicionament llibertari són figures d'un paner molt i molt diferent. Ja s'han buidat prou els carrers.

L'1 d'octubre, o quan calgui, abstenció activa. Cap Estat ens farà lliures.

Isaac Arriaza és autor del bloc Hic Rhodus, Hic Salta! Bitàcola de pensament antagonista i crítica de la cultura.